

Podnikání - daňová evidence a daňová soustava

Ing. Iva Rašková

Ekonomika
3. ročník

2025/2026

Obsah

- 1 Daňová evidence
- 2 Daňová soustava
- 3 Shrnutí a opakování

Co je daňová evidence

- Jednodušší forma evidence příjmů a výdajů, kterou využívají zejména OSVČ.
- Slouží ke zjištění základu daně z příjmů fyzických osob.
- Sleduje:
 - příjmy a výdaje,
 - majetek a závazky.
- Je upravena zákonem o daních z příjmů.

Zásady daňové evidence

- **Přehlednost a úplnost** – evidence musí být vedena přehledně, v časové posloupnosti.
- **Pravdivost a prokazatelnost** – údaje musí odpovídat skutečnosti a být doloženy doklady.
- **Chronologičnost** – záznamy se vedou v pořadí, v jakém k nim došlo.
- **Oddělená evidence pokladny a banky** – hotovostní a bezhotovostní operace se sledují zvlášť.
- **Evidence majetku a závazků** – přehled o dlouhodobém majetku a závazcích vůči věřitelům.

Kdo vede daňovou evidenci

- OSVČ, které:
 - nejsou účetní jednotkou,
 - nevedou podvojné účetnictví.
- Evidence slouží k výpočtu základu daně z příjmů FO.

Náplň daňové evidence

- Evidence příjmů a výdajů,
- Evidence majetku a závazků,
- Pokladní kniha, výpisy z účtu,
- Daňové doklady, přehledy, přiznání.

Rozdíl: Daňová evidence × Účetnictví

Daňová evidence	Účetnictví
Používá OSVČ	Používá s.r.o., a.s.
Jednodušší systém	Podvojný účetnictví
Zaměřeno na daně	Zaměřeno na hospodaření
Není účetní závěrka	Povinná závěrka

Praktická tabulka – leden 2025

Datum	Popis	Příjem (Kč)	Výdaj (Kč)
3.1.2025	Tržba za služby	12 000	–
5.1.2025	Nákup materiálu	–	4 500
7.1.2025	Platba elektřiny	–	1 200
10.1.2025	Hotovostní platba	3 000	–

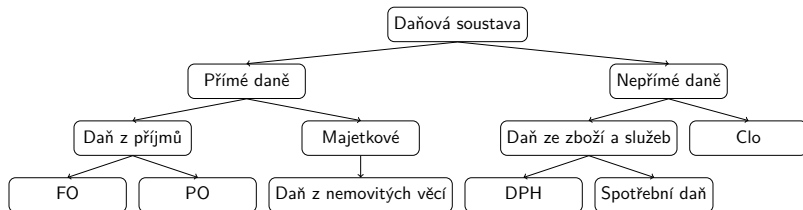
Obsah

- 1 Daňová evidence
- 2 Daňová soustava**
- 3 Shrnutí a opakování

Daňová soustava v ČR

- Daňová soustava České republiky se dělí na:
 - **Přímé daně** – platí je přímo poplatník.
 - **Nepřímé daně** – jsou součástí cen zboží a služeb.
- Daně spravuje buď Finanční úřad, nebo Celní správa.

Schéma daňové soustavy v ČR

Přímé daně

- **Daň z příjmů fyzických osob (FO)** – 15 % (běžná sazba), 23 % (nadlimitní příjmy).
- **Daň z příjmů právnických osob (PO)** – 19 % ze zisku firem.
- **Daň z nemovitých věcí** – daň z vlastnictví pozemků, budov a bytů; výše daně závisí na lokalitě a typu nemovitosti.

Nepřímé daně

- **Daň z přidané hodnoty (DPH):**
 - základní sazba: 21 % – elektronika, PHM, oblečení, alkohol,
 - snížená sazba: 12 % – potraviny, knihy, ubytování, teplo.
- **Spotřební daň** – vztahuje se na vybrané komodity: tabák, alkohol, pohonné hmoty, energie.
- **Clo** – uvaleno při dovozu zboží ze zemí mimo EU, dle celního sazebníku.

Shrnutí přímých a nepřímých daní

Přímé daně

Daň z příjmů FO

Daň z příjmů PO

Daň z nemovitých věcí

Nepřímé daně

DPH

Spotřební daň

Clo

Jak a kdy se daně platí (1)

Daň	Z čeho	Poplatník	Odvádí	Termín	Komu
Daň z příjmů FO	mzdy, pod- nikání, nájem	FO (zam., OSVČ)	zaměstnav. nebo OSVČ	zálohy měsíčně, přiznání 1.4. (el. 2.5.)	Fin. úřad
Daň z příjmů PO	zisk právnických osob	firma (s.r.o., a.s.)	sama firma	zálohy, přiznání do 1.4./1.7.	Fin. úřad
Daň z nemovitých věcí	vlastnictví nemovi- tostí	vlastník nemovi- tostí	vlastník	do 31.5., možno 2 splátky	Fin. úřad místně

Jak a kdy se daně platí (2)

Daň	Z čeho	Poplatník	Odvádí	Termín	Komu
DPH	zboží a služby (v ceně)	spotřebitel	plátce DPH (podnikatel)	měs./čtvrtlet.	Fin. úřad
Spotřební daň	tabák, PHM, alkohol	spotřebitel (v ceně)	výrobce / dovozce	dle zákona (měsíčně)	Celní správa
Clo	dovoz zboží mimo EU	dovozce / zákazník	dovozce při proclení	při dovozu	Celní správa EU /

Obsah

- 1 Daňová evidence
- 2 Daňová soustava
- 3 Shrnutí a opakování**

Shrnutí

- Daňová evidence je určena pro OSVČ.
- Sleduje příjmy, výdaje, majetek a závazky.
- Daňová soustava se člení na přímé a nepřímé daně.
- Účelem daňové evidence je správné zjištění základu daně z příjmů.

Opakovací otázky

- 1 Co je daňová evidence a jaký je její účel?
- 2 Které zásady musí daňová evidence splňovat?
- 3 Jak se člení daňová soustava ČR?
- 4 Jaký je rozdíl mezi přímou a nepřímou daní?
- 5 Uveď alespoň 2 příklady přímých a nepřímých daní.
- 6 Kdo platí a kdo odvádí DPH?

Doplňující úkol (dobrovolný)

- Sestav vlastní evidenci příjmů a výdajů (5 položek).
- Vypočítej měsíční zisk.
- Zpracuj přehled v Excelu nebo na papír.